

zondag 24 oktober 2021

Jacobijner Noen

Grote of Jacobijnerkerk

aanvang: 12.00 uur

stilte
aansteken van de kaarsen

orgelspel: - O Gott, du frommer Gott, Op. 122 No. 7
- Johannes Brahms (1833-1897)

drempelgebed en lofprijzing
(I cantorij, II gemeente)

I
Heer, o - pen mijn lippen.
II
Mijn mond zal zin - gen van uw eer.
I
God, kom mij te hulp,
II
Heer, haast u mij te helpen.
Eer aan de Vader en de Zoon en de Hei - li - ge Geest,
Zoals het was in het begin en nu en altijd
En in de eeu - wen der eeu - wen. Amen.
Hal - le - - lu - - ja.

schuldbelijdenis
voorganger: Heer, vergeef ons wat wij misdeden
**gemeente: en laat ons weer in vrede leven,
Amen**

eerste lezing: Genesis 2: 4B-15

lezingenlied: Ld 216

tweede lezing: De grenzen aan de groei (The Limits To Growth) uit het Rapport van de Club van Rome

orgelspel: improvisatie

overdenking
korte stilte

credolied: Ld 981

gebeden:

- voorbeden, iedere voorbede eindigt met een gezongen:

II
Heer, ver - hoor ons ge - bed.

- stil gebed
- Onze Vader

zegenbede (staande, I cantorij, II gemeente)

I
De Heer schenke ons zijn zegen.
II
Hij beware ons voor onheil
en geleide ons tot eeu - wig leven.
II
A - - men.
I
Loven wij de Heer. II
Wij dan - ken God.

in deze dienst:

voorganger: ds. A. M. Roest
organist: Gerwin Hoekstra
ouderling: Jan Veltman
diaken: Piet de Boer
cantorij: Jacobijner Cantorij

de collectes bij de uitgang zijn bestemd voor:

- 1) kerk en diaconie
- 2) zwo-project

u bent van harte uitgenodigd voor een kop soep en een broodje in de ontmoetingsruimte

de volgende Jacobijner Noen is op 28 november met als voorganger drs. H. Hoving, Leeuwarden

zie ommezijde voor de samenvatting van het Rapport van de Club van Rome

HET RAPPORT VAN DE CLUB VAN ROME, bijna 50 JAAR LATER:

De publicatie in 1972 van *Grenzen aan de Groei*, door Donella en Dennis Meadows, als samenvatting en rapportage van het werk van de club van Rome, en het MIT Limits to Growth project sloeg wereldwijd in als een bom. Terugkijkend op de tijd voor en na de publicatie vormt 1972 het eindpunt van de naoorlogse periode van onbegrensd optimisme en de er op volgende onrustiger periode die feitelijk begon met de oliecrisis van 1974. Het rapport *Grenzen aan de Groei* stond ook aan de basis van de internationale milieubeweging. Centraal in het werk van Meadows stond de op dat moment exponentiële groei van de wereldbevolking. Meadows stelde dat exponentiële groei niet onbeperkt kan doorgaan. Met andere woorden, in een natuurlijk systeem zorgen factoren van buiten ervoor dat de groei afgeremd wordt. In de natuur is het mechanisme van afremming van de groei zeker niet pijnloos, en ook voor de groei van de menselijke wereldpopulatie voorzag Meadows dat het meest waarschijnlijke scenario een hard pijnlijk einde van die groei zou betekenen.

In *Grenzen aan de Groei* verkenden Donella en Dennis Meadows de mogelijke mechanismen waarmee die exponentiële groei van de wereldbevolking zou minderen. Een aantal belangrijke mechanismen werd in detail besproken: 1. de eindigheid van de grondstoffen die het niveau van relatieve welstand mogelijk maakten, 2. eindigheid van de capaciteit van de wereld om voldoende voedsel te produceren, en 3. vervuiling van het milieu wat zou leiden tot beperking van de gemiddelde leeftijdsverwachting.

Meadows voorspelde dat wanneer er geen maatregelen genomen zouden worden de

groei van de wereldbevolking geleidelijk af te remmen, dit zou leiden, binnen 100 jaar na publicatie van zijn rapport tot een catastrofisch ineenstorten van de westerse beschaving met zijn hoge niveau van materiële welstand. We zijn inmiddels haast 50 jaar verder en kunnen ons nu afvragen in hoeverre Meadows' voorspellingen uitkomen: liggen we nog op koers richting einde van de beschaving, doen we het beter of misschien wel slechter dan was voorspeld in 1972?

(Samenvatting door Jan Wijbrans)